

CARME PUÉRTOLAS

L'incendi del Gran Teatre del Liceu ha deixat quatre-cents treballadors en la incertesa. Josep Caminal, director del teatre, negocia el finançament de la reconstrucció, mirant que afecti al menys possible els cossos estables del teatre.

"Les parets no fan l'òpera"

Josep Caminal, director del Liceu, anunciava el dia 22 d'abril, davant la Comissió de Cultura del Parlament de Catalunya, que el Liceu no paraitzarà gens la seva activitat artística durant la reconstrucció de l'edifici. Aquesta declaració invalida la proposta, que ell mateix havia fet una setmana abans, de presentar un expedient de regulació d'ocupació de cinc mesos, que afectaria els 400 treballadors del teatre i que s'havia d'aplicar a partir del mes de setembre. El comitè d'empresa, que s'havia negat a acceptar l'atur de cinc mesos, se sent alleugerit. La situació dels cossos estables del teatre és, ara com ara, un tema pendent, directament vinculat al finançament de la reconstrucció de l'edifici.

L'incendi del dia 31 de gener va deixar el Liceu amb les quatre parets. Els treballadors del teatre, molts amb llàgrimes als ulls, miraven el desastre amb impotència i, conforme avançava el dia, s'anaven concentrant al Teatre Principal. Nervis, ràbia continguda, preocupació, confusió, incertesa...

Cap a les dues del migdia Josep Caminal es presentava al Teatre Principal. El seu missatge era esperançador: "Estigueu tranquils, l'edifici es reconstruirà, ningú no perdrà la feina, perquè el Liceu sou vosaltres i us necessitem". Eren paraules tranquil·litzadores que el director va pronunciar a cop calent, sabent-se, en la derrota, abonat per les més altes esferes de la classe política, cultural i econòmica del país. Des del primer moment totes les administracions públiques es mostraren unides i amb voluntat de reconstruir el Liceu al més ràpidament possible.

Però les flames deixaven en la incertesa quatre-cents treballadors: maquinistes, sastreteria, cor i orquestra, administració... El dia 1 de febrer l'incendi era declarat sinistre total. Per als treballadors això volia dir l'acomiadament. El comitè d'empresa es va mobilitzar. El mateix dia es reunia amb Josep Caminal en un despatx del Palau Marc. El director tornava a apaivagar els nervis desfets dels afectats, els garantia els llocs de treball i assumia verbalment el repte d'intentar mantenir al màxim de temps possible tota la plantilla.

El comitè d'empresa va donar tot el seu suport a Caminal. I aquest suport es concretà en una carta favorable a la gestió del director, carta que fou enviada a tots les administracions públiques. Fonts del comitè d'empresa han explicat a EL TEMPS: "El que volíem era demostrar que els cossos estables del teatre ofereixen la possibilitat de negociar amb tranquil·litat i amb responsabilitat. Perquè qualsevol acció que haguéssim dut a terme en aquell moment hauria endarrerit el procés de reconstrucció i el que de veritat ens interessa és que el teatre s'enlairi al més aviat possible i que puguem treballar".

Refer el Liceu. Però la situació dels treballadors del Liceu restava en segon terme durant els primers mesos després de l'incendi. El debat públic se centrava en la reconstrucció del teatre: si s'havia d'edificar fidel al model original o s'havia d'aprofitar la situació per construir un edifici de nova planta allunyat de la Rambla. Alhora, Josep Caminal mantenia una contesa interna a moltes bandes: elaborava un informe per justificar davant el jutge que el Liceu complia les mesures de seguretat i que no hi va haver negligència; engegava les expropiacions de les finques adjacents; negociava amb els propietaris la cessió de la titularitat del teatre i començava a negociar amb les administracions el finançament de la reconstrucció.

I és en aquest últim punt que Caminal topa amb veritables dificultats. En un moment de crisi econòmica, les administracions no poden prometre més finançament que aquell que ja havien compromès per a la reforma abans de l'incendi: 4.000 milions. Amb altres paraules ho manifestava l'alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall, quan apuntava que l'aportació pública per refer el Liceu no havia de superar el 50% del cost, que es calcula entre 8.000 i 10.000 milions de pessetes. Ara com ara també hi ha els 2.000 milions de l'assegurança i, fins a mitjan abril, les aportacions privades pujaven a 600 milions. Però, més realista, Caminal ja ha manifestat que les aportacions privades no creu que superin el 20% o 25% del cost total.

La manca d'una dotació econòmica suficient féu pensar a Caminal en la possibilitat de traspasar una part del pressupost ordinari

del Liceu a finançar la reconstrucció de l'edifici. Així sorgia la proposta de l'expedient de regulació. Aquest expedient equivalia a un atur de cinc mesos, de l'1 de setembre al 31 de gener, una minitemporada de l'1 de febrer al 31 d'agost, amb cinc títols d'òpera –tres d'escenografiades– i una colla de concerts dins el cicle Palau 100 al Palau de la Música Catalana. Durant aquests cinc mesos els treballadors només percebrien el 70% del sou, el 35% vindria de l'INEM i l'altre 35%, del consorci. Segons fonts del comitè d'empresa: “Nosaltres no hem dit que no a l'expedient de regulació; només ens hem negat a l'atur de cinc mesos. Sabem que la nostra és una situació excepcional i que hem de fer sacrificis, però la nostra és una feina constant, del dia a dia, i és així que s'aconsegueix un nivell de qualitat. Per això ens neguem a parar, perquè les parets no fan l'òpera.” Així també ho va defensar Josep Caminal davant el Parlament: “El Liceu ha de continuar existint mentre es reconstrueix el teatre; si no, difícilment captarem la societat civil perquè hi aportï diners.”

Els treballadors del Liceu continuen treballant: “Fem tot l'inventari d'escenografies propietat del teatre, classifiquem una part de les runes –el material que pot servir per a fer els motlles de la reconstrucció–, recompo-

nem i adobem el vestuari que tenim al magatzem i el cor i l'orquestra continua assajant de dilluns a divendres.”

Els qui ho tenen més difícil són els 150 treballadors amb contracte temporal. A aquests, no els renoven el contracte. A final de març ja eren dos els afectats. A la majoria, se'ls acaba el contracte durant els mesos de juliol i agost. El consorci s'ha compromès per escrit a tornar-los a contractar el 1997, que és quan s'hauria d'inaugurar el teatre líric. Aquest compromís, l'ha ratificat la Direcció General de Relacions Laborals de la Generalitat.

Ara és moment de negociar. El comitè d'empresa fa números. Vol presentar pressupostos factibles per continuar treballant; vol arribar a un acord raonable amb les administracions. Una opció que es plantegen és de buscar patrocinadors que vulguin finançar les temporades vinents. La sortida s'ha de trobar durant aquests dos mesos. Caminal s'ha compromès a presentar a final de juny l'avantprojecte de reconstrucció, una estimació dels costos i el pla de finançament. Els treballadors són pacients, confien en Caminal. Però si arribés el cas, diuen que no s'ho pensarien dues vegades i que sortirien al carrer a cridar. “I de soroll, en podem fer molt, perquè si d'una cosa en sabem, és de cantar”.

Montse Serra

CARME PUÉRTOLAS

Josep Caminal, director del Liceu, s'ha compromès a presentar a final de juny l'avantprojecte de reconstrucció, una estimació dels costos i el pla de finançament. Els treballadors són pacients, confien en Caminal.

CARME PUÉRTOLAS

